

CİBUTİ

Ülke görünümü (2015):

Nüfusu: **818.159**

İşsizlik oranı: **% 46,5**

Gençler arasında tahmini işsizlik: **% 60-70**

Ekonomik Büyüme Oranı: **% 6.7**

Genel Ekonomik Görünüm:

Cibuti ekonomisi liman ve askeri üslerden elde edilen rant gelirlerine, ticarete ve taşımacılık hizmetleri gelirlerine dayanır.

Cibuti, **hizmet sektörüne** dayalı ekonomisi ile **Afrika'nın ticari üssü** ve dış ticaret bölgesi olarak nitelendiriliyor.

Cibuti, **Afrika'nın en stratejik** noktalarından birinde yer alan önemli konumunu kullanarak her alanda bölgenin merkezi olmayı hedefliyor.

Dünya deniz ticareti taşımacılığının **% 65'i** Cibuti sularından yapılmakta.

Cibuti, **458 milyon** nüfuslu Doğu ve Güney Afrika Ülkeleri Ortak Pazarı **COMESA** üyesidir.

Cibuti, İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi olup üye ülkeler arasında tercihli ticaret sistemi **(TPS/OIC)** kapsamında "Çerçeve Anlaşma", "Tarife İndirim Protokolü" **(PRETAS)** ve "Menşei Kuralları Düzenlemesi" anlaşmaları bulunmaktadır.

Cibuti, Etiyopya ve Güney Sudan arasında petrol taşıma hattı oluşturmak amacıyla üçlü Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

217 milyon nüfuslu Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi **(IGAD)** Sekretaryasına ev sahipliği yapmaktadır.

Cibuti'de **Fransa, ABD, Japonya ve İtalya'nın** askeri üsleri yer almaktadır. **İspanya ve Almanya'nın** da Fransız üssü içinde faal askeri birimleri vardır. **Çin** halen inşa halindeki üssünü açmaya hazırlanmaktadır.

Cibuti Dış Ticareti:

Cibuti'nin ithalatında başlıca ürünler:

Bitkisel ve Hayvansal Yağlar
Elektrikli Aletler
Hububat
Motorlu Taşıtlar
Kauçuk Ürünleri

Cibuti'nin ihracatında başlıca ürünler:

Canlı Hayvanlar
Kahve
Çay
Baharatlar
Ham Deri ve Postlar

Başlıca ithalat yapılan ülkeler:

Avrupa Birliği Ülkeleri
Birleşik Arap Emirlikleri
Suudi Arabistan
Hindistan
Japonya ve Etiyopya

Başlıca ihracat yapılan ülkeler:

Etiyopya
Avrupa Birliği Ülkeleri
Somali
Brezilya
Katar

Türkiye-Cibuti Ticaret Rakamları (Ekonomi Bakanlığı-2015)

Toplam Dış Ticaret Hacmi:

98.3 milyon ABD Doları

Türkiye'den Cibuti'ya yapılan ihracat:

98.1 milyon ABD Doları

Başlıca ihracat kalemleri:

Demir-Çelik Çubuklar
Makarna, Ayçiçeği, Aspir, Pamuk Tohumu
Yağları, Buğday Unu, Kuru Baklagiller

Türkiye'nin Cibuti'den yaptığı ithalat:

113 bin ABD Doları

Başlıca ithalat kalemleri:

Demir-Çelik (Çubuklar, Demiryolu ve Tramvay Hattı Malzemesi, İnşaat ve İnşaat Aksamı, Yassı Hadde Ürünleri), Bakır Teller

Toplam Dış Ticaret Dengesi:

98 milyon ABD Doları

CİBUTİ

Potansiyel işbirliği / Yatırım alanları:

Halen kullanımda olan ve modernleştirme çalışmaları devam eden **Cibuti Limanı**'nın yanı sıra, **Doraleh Limanı**'nın yapım çalışmaları devam ediyor, bu limanın **2017** sonuna kadar hizmete girmesi bekleniyor. Cibuti'nin **Çinli firmalar** tarafından yürütülen başka liman projeleri de bulunuyor.

Cibuti'de **Türkiye Özel Ekonomik Bölge** Kurulmasına ilişkin **Mutabakat Zaptı** imzalanmıştır.

Cibuti bölgenin **deniz ulaştırması** ve **yakıt ikmal** merkezidir.

Afrika Büyüme ve Fırsat Yasası (**AGOA**) kapsamında **ABD'ye vergisiz ihracat** imkanı vardır.

Cibuti limanlarını Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'ya bağlayan **4 milyar ABD Dolar** değerindeki **750 km**'lik demiryolu projesi bitirilmiştir. **2018** yılı sonundaişletmeye açılması bekleniyor.

Dünya Bankası, ülkedeki enerji ve sağlık sektörünün geliştirilmesi ve özel sektör istihdamının teşvik edilmesine yönelik olarak **36 milyon Doları** değerinde kredi tahsis etmeyi kabul etmiştir.

Ülkede göçebe kültürünün bir gereği olan hayvancılık geleneksel yöntemlerle ve göçebe kültürü çerçevesinde yapılmaktadır.

Ülkede **1 milyon** koyun ve keçi ile **300 bin** sığır vardır.

"2035 Cibuti Vizyonu" stratejik kalkınma planı çerçevesinde yatırım teşvikleri ve daha serbest bir ticaret piyasası amaçlanmaktadır.

Başlıca altyapı projeleri:

Enerji, Haberleşme, İletişim, Ulaşım ve Şehir Altyapı Hizmeti ve Turizm

Afrika'nın en liberal bankacılık rejimlerinden birine sahiptir.

Yurtdışı iştirak banka şubeleri 2004'te 8 iken 2015'de 28 olmuştur.

Geliştirilmemiş jeotermal ve güneş enerjisi potansiyeli vardır. Japon firmaları jeotermal enerji konusunda aktiftirler.

Tarıma elverişli topraklar ülke topraklarının sadece % 1'ini oluşturmaktadır.

Afrika'da en iyi Telekom Sistemine sahip ülkelerden biridir.

Cibuti'de Assal Gölü %35'lik tuz oranıyla dünyanın en tuzlu ikinci gölüdür ve yılda 6 milyon ton tuz çıkmaktadır.

Yıllık ortalama %4,5 nüfus artışı yılda 2.000'den fazla konut ihtiyacı doğmaktadır.

Cibuti'de Türk menşeli yabancı yatırım miktarı :

Cibuti'de **11 Türk şirketi faaliyet göstermektedir.** Şirketlerimizin üstlendiği **140 milyon dolarlık müteahhitlik projeleri devam etmektedir.**

Ek Bilgiler:

Cibuti Hükümeti tarafından Türkiye'ye tahsis edilen **Özel Ekonomik Bölge**, yapımı devam eden Doraleh Limanı'nın yakınında olup, doğu Afrika'ya mal sevkiyatı ve üretim için en kritik bölgelerden biridir.

Özel Ekonomik Bölge'nin **Türkiye-Cibuti** ilişkilerinin geleceğinde çok önemli bir rol üstleneceğini düşünülmektedir.

DİŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
RIVER PLAZA Büyükdere Cad. Bahar Sok.
No: 13/9-10 34394 Levent/İSTANBUL
Telefon : (90) (212) 339 50 00 (pbx)
Faks : (90) (212) 270 30 92
E-Posta : info@deik.org.tr

www.deik.org.tr